

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 011-02/12-01/02
URBROJ: 507-12-15

Zagreb, 11. srpnja 2012.

MINISTARSTVO UPRAVE
N/p Borisa Miloševića,
pomoćnik ministra

PREDMET: Nacrt prijedloga Zakona o lokalnim izborima – verzija od 5. srpnja 2012.
- mišljenje, dostavlja se –

U svezi Nacrta prijedloga Zakona o lokalnim izborima – verzija od 5. srpnja 2012. (u daljnjem tekstu: Nacrt), Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državno izborno povjerenstvo) ostaje kod mišljenja od 1. lipnja 2012. i 14. lipnja te se u odnosu na neusvojene primjedbe detaljnije očituje. Kako Nacrt sadrži i cjelovit tekst prijedloga Zakona o lokalnim izborima, očitujemo se i na nove odredbe kako slijedi.

Načelne primjedbe

Kao što je istaknuto u mišljenju Državnog izbornog povjerenstva od 1. lipnja 2012. i 14. lipnja 2012., i dalje predlažemo preispitati mogućnost da ovaj Zakon regulira pravo državljana drugih država članica Europske unije u lokalnim izborima na način da se sve odredbe iz Zakona o pravu državljana drugih država članica Europske unije u izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 92/10) na odgovarajući način sistematiziraju u ovom Zakonu. Na taj bi se način u predloženom Zakonu nalazile sve odredbe koje se tiču biračkog prava i kandidiranja na lokalnim izborima te bi se izbjegla potreba upućivanja na poseban zakon. U slučaju prihvaćanja navedene sugestije, u prijelaznim i završnim odredbama ovoga Zakona trebalo bi staviti izvan snage Zakon o pravu državljana drugih država članica Europske unije u izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Vezano uz primjećenu nedosljednu primjenu pojma „prebivalište“ odnosno „trajno boravište“ predlažemo da se u cijelom tekstu Zakona ujednači jedan od ta dva pojma (npr. članak 3. st. 3., članak 10. st. 4., članak 92., članak 111.).

U sadržaju dostavljanog nam Nacrta primjećujemo da nije propisano koja su to izvršna odnosno predstavnička tijela u smislu ovoga Zakona iako se navedeni pojmovi spominju u više odredbi Zakona. Predlažemo da se isto definira i u ovom Zakonu pored toga što je to

definirano člankom 27. i 29. Nacrt Prijedloga Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi iz razloga što će ovaj Zakon primjenjivati i osobe kojima inače nisu bliski stručni pojmovi koji se rabe u pravnoj praksi.

Uz članak 1. st. 1.

Državno izborno povjerenstvo predloženu alternativu st. 1. drži preciznijom pa stoga predlaže da se usvoji navedeni prijedlog.

Uz članak 6. stavak 2.

Ostajemo kod primjedbe od 14. lipnja 2012. te predlažemo da se umjesto broja „30“ propiše broj „45“, kako bi se omogućilo dostatno vrijeme u cilju adekvatne pripreme izbora.

Uz članak 8.

Ostajemo kod primjedbe od 1. lipnja 2012. i 14. lipnja 2012. te stoga u stavku 1. i nadalje predlažemo da mandat članova predstavničkih tijela jedinica izabranih na redovnim izborima počinje danom konstituiranja tog predstavničkog tijela i traje do dana konstituiranja novog saziva predstavničkog tijela.

Uz članak 10.

Državno izborno povjerenstvo je za Alternativu stavka 1. i 2. predloženog članka.

U stavku 4. predlažemo iza riječi „broj osobne iskaznice“ dodati riječi „i mjesto njezina izdavanja“.

Uz članke 11. i 12.

Ostajemo kod primjedbe od 14. lipnja 2012. te držimo da je potrebno razmotriti mogućnost sažimanja kategorija za određivanje potrebnog broja potpisa.

U vezi s člankom 11. stavak 2. i člankom 12. stavak 2. napominjemo kako slijedi. Podatak o potrebnom broju potpisa birača za predlaganje kandidacijskih lista i kandidatura mora biti poznat u trenutku raspisivanja izbora kako bi potencijalnim izbornim sudionicima „u startu bila poznata pravila igre“ te slijedom navedenog a imajući u vidu odredbu članka 136. sukladno kojoj Popis stanovništva predstavlja službenu evidenciju broja stanovnika, a navedeni popis izrađuje te podacima o broju stanovnika raspolaže Državni zavod za statistiku, predlažemo da središnje tijelo državne uprave pribavi podatke od Državnog zavoda za statistiku te da Vlada Republike Hrvatske u Odluci o raspisivanju izbora utvrdi broj potrebnih potpisa birača za svaku jedinicu. Državno izborno povjerenstvo objavljuje Odluku o raspisivanju izbora pa bi na taj način bili objavljeni i podaci o potrebnom broju potpisa birača.

U slučaju neprihvatanja gore navedenog prijedloga, predlažemo da se u stavcima 2. članaka 11. i 12. umjesto točke stavi zarez i doda slijedeći tekst: „*a na temelju prethodno dostavljenih podataka od strane središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.*“

Uz članak 13.

Ostajemo kod primjedbe od 14. lipnja 2012. i napominjemo da ako se uz članak 13. stavak 1. doda predloženi stavak 2., predlažemo da se kod određivanja zapreke za kandidiranje, odnosno ostvarenje pasivnog biračkog prava u vidu osuđivanosti zbog počinjenog kaznenog djela, precizira:

- osuđivanost za koja kaznena djela predstavlja zapreku za kandidiranje, odnosno ostvarenje pasivnog biračkog prava,
- visina izrečene kazne koja predstavlja zapreku za kandidiranje.

U svezi posljednje navedenog, smatramo da bi visina odmjerene kazne trebala biti manja od predloženih pet godina bezuvjetne kazne zatvora – predlažemo da to bude bezuvjetna kazna zatvora u trajanju od 6 mjeseci.

Za rješenje koje predlažemo analogiju pronalazimo u odredbi članka 49. stavka 1) točke a) Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj: 49/12) kojim su propisane zapreke za prijam u državnu službu.

Uz članak 14.

Vodeći računa o terminologiji korištenoj o ovom Nacrtu koji ne definira i te koristi pojam „izvršno tijelo“, predloženu alternativu st. 1. držimo boljim i preciznijim zakonskim rješenjem.

Uz članak 18.

U cilju što preciznijeg zakonskog rješenja te kako bi se izbjegle sporne situacije i izbornim povjerenstvima dale jasne smjernice za postupanje, predlažemo da se u stavku 2. riječi „Ako političke stranke koriste“ zamijene riječima „*Ako su političke stranke registrirale*“.

U stavku 5. predlažemo umjesto riječi „*prebivalište*“ napisati riječi „*adresa prijavljenog prebivališta*“.

Uz članak 21.

Predlažemo brisanje druge rečenice stavka 1. ovog članka budući da je ona već sadržana u prvoj rečenici tog stavka.

Ostajemo kod primjedbe od 14. lipnja 2012. i predlažemo da se stavak 3. izmijeni tako da glasi:

„Ako nadležno izborno povjerenstvo ocijeni da kandidacijska lista ili kandidatura nije podnesena u skladu s odredbama ovoga Zakona, pozvat će podnositelja da ukloni nedostatke u roku od 48 sati, ili u kraćem roku ako rok za kandidiranje istječe za manje od 48 sati. Ispravljena kandidacijska lista ili kandidatura mora prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije do isteka roka iz stavka 1. ovog članka.“

Ako se prihvati gore predložena izmjena stavka 3. , predlažemo brisanje stavka 4. ovoga članka.

Uz članak 22.

Državno izborno povjerenstvo podržava prijedlog da se u članku 22. doda st. 3.

Uz članak 24.

Ostajemo kod primjedbe iznesene u mišljenju od 14. lipnja 2012..

Uz članak 26.

Predlažemo da se u stavku 1. briše riječ „tisak“, budući da je pod pojmom „lokalna sredstva javnog priopćavanja“ obuhvaćen i „lokalni tisak“.

U vezi s odredbom st. 2. napominjemo da je iza stavka 2. ili na unutar V Dijelu, Glava II Troškovi za provedbu izbora, potrebno propisati kako slijedi: „Sredstva potrebna za izvršenje obveza Državnog izbornog povjerenstva iz ovog Zakona osigurat će se u državnom proračunu.“

Uz članak 27. stavak 3.

U stavku 2. predlažemo da se umjesto riječi „*biti i zaprimljena*“ zamijeni riječju „*prispjeti*“.

Nadalje, ostajemo kod primjedbe od 14. lipnja 2012. te predlažemo da se stavak 3. izmijeni, tako da glasi:

*„Odustanak jednog ili više kandidata s kandidacijske liste nije dopušten **nakon isteka roka za kandidiranje** te se odustanak nekog od kandidata nakon tog roka neće uvažiti i takva će kandidacijska lista ostati pravovaljanom s imenima svih objavljenih kandidata.“*

Predlažemo u članku 27. dodati stavak 4. koji glasi:

„U slučaju odustanka jednog ili više kandidata s kandidacijske liste prije isteka roka za kandidiranje, nadležno izborno povjerenstvo će na odgovarajući način primijeniti odredbu članka 21. stavka 3. ovog Zakona.“

Uz članak 28.

U stavku 1. članka 28. riječi „o tome koje je očitovanje važeće“ zamijeniti riječima „pri kojoj kandidaturi ostaje“.

Vezano uz st. 2. predlažemo navedenu odredbu dopuniti na način da se odredi rok u kojem je moguće listu dopuniti drugim kandidatom.

Uz članak 29. st. 5.

Državno izborno povjerenstvo je mišljenja da stavak 5. treba izmijeniti na način da se propiše da lista u tom slučaju ostaje pravovaljana i s manjim brojem kandidata.

Uz članak 41.

U odredbi st. 2. i st. 3. predlažemo iza riječi „Grada Zagreba“ dodati riječi „u trenutku njihovog raspuštanja“.

U pogledu ostalih primjedbi na ovaj članak, ostajemo kod mišljenja od 1. i 14. lipnja 2012.

Predlažemo da kriterij za određivanje proširenog sastava izbornih povjerenstava bude kao i do sada (vidjeti članak 31. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave), budući da je u dosadašnjoj primjeni navedeni sustav funkcionirao.

Smatramo da predloženi način utvrđivanja proširenog sastava ne rješava na prihvatljiv način primjedbu Državnog izbornog povjerenstva od 14. lipnja 2012. jer se na navedeni način neće postići ravnopravna zastupljenost vladajućih i oporbenih predstavnika.

Osim toga čini nam se da je predloženi način utvrđivanja članova proširenog sastava isuviše kompliciran za izborne sudionike pa se postavlja pitanje hoće li političke stranke pravovremeno predložiti svoje članove za prošireni sastav izbornih povjerenstava.

Mišljenja smo da st. 6. u predloženom sadržaju nije moguće zadržati jer se time nadležna izborna povjerenstva dovode u ulogu arbitara kada se predstavnici pojedinih grupacija „na mogu dogovoriti u rasporedu svojih predstavnika“. Prema predloženom rješenju nadležno izborno povjerenstvo će predstavnike stranaka raspoređivati na način da pojedina stranka bude zastupljena u „najvećem mogućem broju povjerenstava obzirom na ukupni broj svojih predstavnika“. Mišljenja smo da je navedena odredba neprecizna i da se njome narušava osnovna koncepcija izbornih tijela kao neovisnih tijela.

Uz članak 42.

Predlažemo da kriterij za određivanje proširenog sastava biračkih odbora bude kao i do sada (vidjeti članak 36. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave).

St. 2. predlažemo dopuniti na način da se umjesto točke stavi zarez te dodaju riječi: „u trenutku njihovog raspuštanja.“

Uz članak 48. t. 5.

Predlažemo da se navedena točka briše budući da Državno izborno povjerenstvo ne provodi neposredno lokalne izbore već to čine niža izborna povjerenstva koja i nadziru pravilnost izborne promidžbe na svom području, a Državno izborno povjerenstvo nadzire njihov rad.

Uz članak 51.

Iz Nacrta je vidljivo da je u cijelosti usvojen naš prijedlog u pogledu sadržaja ovog članka, no da je omaškom pogrešno citirana točka 4., pa stoga predlažemo da ista glasi:

„4. na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje kandidacijske liste, sastavlja i objavljuje zbirnu listu svih kandidacijskih lista za izbor članova županijske skupštine te objavljuje zbirnu listu kandidatura za župana“

Točku 5. predlažemo dopuniti na način da se iza riječi „izborne promidžbe“ dodaju riječi „izbora za članove županijske skupštine i župana“.

Uz članak 77.

Predlažemo da se stavak 2. i 3. ovog članka premjeste u Poglavlje Kandidiranje.

Uz članak 94. stavak 4.

Ostajemo kod primjedbe od 14. lipnja 2012. te stoga predlažemo da se situacija kada jedan kandidat ima najveći broj glasova, a sljedeća dva ili više kandidata s najvećim brojem glasova po redu imaju isti broj glasova, riješi na način kao što je to predviđeno u situaciji kada tri ili više kandidata imaju isti najveći broj glasova, te da ovaj stavak glasi:

„Ako jedan kandidat ima najveći broj glasova, a sljedeća dva ili više kandidata s najvećim brojem glasova po redu imaju isti broj glasova, u drugom krugu glasovanja izbor se obavlja između svih tih kandidata.“

Određivanjem ždrijebam kandidata koji će sudjelovati u drugom krugu glasovanja na predložen način dolazi do izigravanja volje birača i narušavanja temeljnih načela izbornog prava.

Uz članak 101. stavak 3.

Ostajemo kod primjedbi iznesenih u mišljenju od 14. lipnja 2012. Naime, Državno izborno povjerenstvo na svojim internetskim stranicama objavljuje podatke o rezultatima lokalnih

izbora, no te podatke ne može objaviti „bez odgode“. Državno izborno povjerenstvo te podatke objavljuje radi davanja informacije o rezultatima provedenih izborima, kao tijelo koje u lokalnim izborima ima nadzornu funkciju.

Predlažemo da se, ako ostaje obveza Državnom izbornom povjerenstvu objave rezultata izbora na svojim internetskim stranicama, nadležna izborna povjerenstva obvežu da u određenom roku od konačnosti rezultata izbora dostave rezultate izbora Državnom izbornom povjerenstvu, koje će u daljnjem roku te podatke i objaviti.

Uz članak 127. st.1.

Predlažemo brisati riječi: „nositelji kandidacijske liste birača“ s obzirom da je člankom 18. st. 4. Nacrta propisano da je nositelj liste prvi predloženi kandidat na listi te je stoga supsumiran pod pojmom kandidat i nije ga potrebno posebno navoditi.

Uz članak 135.

Umjesto predložene odredbe Državno izborno povjerenstvo smatra prihvatljivijim rješenje po kojem bi se „manjinski izbori“ do donošenja posebnog zakona provodili analognom primjenom odredaba ovog Zakona, a ne starog Zakona koji će po odredbi članka 138. prestati važiti danom stupanja na snagu ovog Zakona.

Mišljenja smo da članke 63., 64. i 65. važećeg Zakona treba na odgovarajući način prepisati u odredbe ovog Zakona.

Uz članak 139.

Prema predloženoj odredbi postavlja se pitanje po kojem bi se Zakonu izvršile prethodne radnje potrebne za donošenje odluke o raspisivanju izbora.

Predlažemo da propiše da Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2013. s obzirom da je Zakonom propisano da se u godini u kojoj se održavaju izbori neće održati prijevremeni izbori.

Na način kako predlažemo izbori bi se i raspisali i provodili po odredbama „novog“ Zakona. Prema predloženim odredbama „novog“ Zakona, prijevremenih izbora nema u godini u kojoj se trebaju održati redovni izbori, pa bi intencija predlagatelja da se „novi“ Zakon primjenjuje tek na sljedeće opće i redovne izbore bila ispunjena.

S poštovanjem,

POTPREDSJEDNICA
Zdravka Čufar-Šarić, dipl. iur.

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE**

**KLASA: 011-02/12-01/02
URBROJ: 507-12-23**

Zagreb, 19. listopada 2012.

**HRVATSKI SABOR
Klubovi zastupnika – svima
Odbor za Ustav, Poslovnik i politički
sustav
Odbor za zakonodavstvo**

**MINISTARSTVO UPRAVE
n/p Arsena Bauka, ministra**

PREDMET: Prijedlog Zakona o lokalnim izborima
- primjedbe i prijedlozi, dostavljaju se –

U privitku Vam na razmatranje dostavljamo primjedbe i prijedloge Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državno izborno povjerenstvo) za koje smatramo da bi ih, radi tehnički i postupovno učinkovitije i jednostavnije provedbe Zakona o lokalnim izborima (u daljnjem tekstu: Zakon), svakako trebalo ugraditi u konačni tekst Zakona. Naime, predstavnici Državnog izbornog povjerenstva su sudjelovali u radu radne skupine Ministarstva uprave koja je razmatrala tekst Nacrta Zakona i tijekom radnih sastanaka iznijeli su niz prijedloga i primjedbi čiji je cilj bio poboljšanje Zakona, jačanje digniteta izbornog postupka te pojednostavljenje određenih zakonskih postupaka koje su obavezne za izborne sudionike. Dio tih prijedloga i primjedbi je ugrađen u Prijedlog Zakona, dok za jedan dio, koji predlagatelj Zakona nije prihvatio, procjenjujemo da bi njihovo prihvaćanje dodatno pridonijelo kvaliteti zakonskog prijedloga.

Uz članke 11. i 12.

Smatramo da je potrebno razmotriti mogućnost sažimanja kategorija za određivanje potrebnog broja potpisa.

Uz članak 13.

Predlažemo da se odredi jedna od zapreke za kandidiranje, odnosno ostvarenje pasivnog biračkog prava u vidu osuđivanosti zbog počinjenog kaznenog djela, te da se precizira:

- osuđivanost za koja kaznena djela predstavlja zapreku za kandidiranje, odnosno ostvarenje pasivnog biračkog prava,
- visina izrečene kazne koja predstavlja zapreku za kandidiranje.

U svezi posljednje navedenog, predlažemo da to bude bezuvjetna kazna zatvora u trajanju od 6 mjeseci.

Za rješenje koje predlažemo analogiju pronalazimo u odredbi članka 49. stavka 1) točke a) Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj: 49/12) kojim su propisane zapreke za prijam u državnu službu.

Predlažemo da ovo pitanje bude regulirano ovim zakonom, a ne posebnim zakonom.

Uz članak 20. i 22.

Kako je u Prijedlogu Zakona u članku 20. stavku 3. propisano da su uz prijedloge kandidacijskih lista i kandidatura podnositelji dužni dostaviti podatke o broju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe, datumu otvaranja posebnog računa i naziv banke kod koje je račun otvoren, potrebno je u članku 22. predvidjeti mogućnost odbacivanja kandidature ako se ti podaci ne dostave.

Iskustvo iz parlamentarnih izbora pokazalo je da su pojedini izborni sudionici tek na inzistiranje Državnog izbornog povjerenstva nakon proteka određenog vremena od predaje kandidatura otvarali posebne račune, neki tek neposredno prije samog izbornog dana, što je onemogućilo njihovu financijsku kontrolu. Same prekršajne sankcije nisu dostatne da bi se postigla svrha Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe koji i sam propisuje da su izborni sudionici dužni do podnošenja kandidature otvoriti poseban račun. Svrha je ostvarenje potpunog nadzora izborne promidžbe i ostvarenje transparentnosti izbornih kampanja i bez odredbe u izbornom zakonu koja omogućava odbacivanje kandidature moguće je da dio izbornih sudionika izbjegne transparentni nadzor financiranja svoje izborne promidžbe te da samo plati novčane kazne propisane Zakonom o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe za pojedinu fazu (neotvaranje posebnog računa, nepodnošenja izvješća itd.) i da u krajnjoj liniji bude izabran izborni sudionik iako je „izigrao“ Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Uz članak 24.

Predlažemo da se „kandidacijske liste grupe birača“ na zbirnoj listine navode iza „stranačkih lista“ kao posebna skupina, već da se navode abecednim redom (prema početnom slovu „K“), te da je redoslijed pojedine kandidacijske liste grupe birača određen abecednim redom prezimena nositelja te liste.

Uz članak 29.

Državno izorno povjerenstvo je mišljenja da je u ovom članku potrebno dodati stavak 5. u kojem će se regulirati situacija ukoliko kandidat umre u periodu unutar 10 dana do dana održavanja izbora.

Predlažemo da u toj situaciji lista ostane pravovaljanom i sa manjim brojem kandidata.

Uz članak 41.

Osnovna primjedba na način koji se predlaže za utvrđivanje članova proširenog sastava izbornih povjerenstava jest da on propisuje kompliciranu proceduru za njihovo utvrđivanje koja zahtjeva izračune omjera zastupljenosti političkih stranaka u lokalnim predstavničkim tijelima što svakako znači uključivanje osobe koja posjeduje odgovarajuće matematičko znanje. Te dodatne administrativne aktivnosti koje su nužne za izračun omjera u kojem pojedina stranka sudjeluje u općinskom, odnosno gradskom vijeću, te županijskoj skupštini, odnosno Skupštini Grada Zagreba nisu u Prijedlogu Zakona dovoljno jasno propisane da se bez posebnog znanja mogle provesti. Isto tako, takav izračun ostavlja mogućnost različitog tumačenja u određivanju omjera unutar grupacije stranaka od strane predstavnika te grupacije što u konačnici može rezultirati brojnim prigovorima na imenovanje proširenog sastava izbornih povjerenstava.

Osim toga, u stavku 3. je propisano da prošireni sastav povjerenstva čine tri člana vladajuće strukture i tri člana oporbe (takav način utvrđivanja proširenog sastava primjenjivao se i do sada), no potom se u stavku 4. propisuje na dosta nejasan i kompliciran način kako će izborni sudionici koji čine te dvije skupine međusobno određivati svoje predstavnike. Ta situacija postaje još kompliciranija kod istovremenog održavanja izbora za predstavničko tijelo jedinice lokalne i jedinica područne samouprave, a općepoznato je da se redovni izbori upravo tako i provode, jer izračune vezuje uz sastav lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Mišljenja smo da nema potrebe nametati i propisivati političkim sudionicima način na koji će se izračunavati odnos ukupnog broja članova predstavničkog tijela unutar grupacije stranaka ako im je stavkom 3. omogućeno da dogovorno odrede svoje predstavnike.

U slučaju da se ne uspiju dogovoriti ta obaveza se stavkom 6. daje u nadležnost izbornim povjerenstvima. No i ovdje se javlja problem, jer se raspored predstavnika određuje ždrijebom, ali uz dodatni uvjet: „u pravilu na način da će predstavnike stranaka tako rasporediti da pojedina stranka bude zastupljena u najvećem mogućem broju povjerenstava obzirom na ukupni broj svojih predstavnika“. Taj dodatni uvjet je vrlo nejasan, jer nije određeno koja povjerenstva, kao niti koje predstavnike treba uzeti u obzir pri određivanju predstavnika. Osim toga, kada se predstavnici utvrđuju ždrijebom tada se ždrijebom određuju predstavnici političkih stranaka, a svi drugi dodatni uvjeti narušavaju mogućnost „slučajnog odabira“. Također i činjenica da izorno povjerenstvo određuje raspored ždrijebom „u pravilu na način ...“ znači da to i ne mora uvijek biti taj način što može dovesti u sumnju ispravnost odluke izbornog povjerenstva, te njegovu političku neovisnost, a što u krajnjem slučaju može dovesti u pitanje i regularnost izbora.

Zbog svega navedenog smatramo da treba zadržati dosadašnji način utvrđivanja proširenog sastava izbornih povjerenstava, jer je on puno jednostavniji i transparentniji te su svim izbornim sudionicima već i u trenutku raspisivanja izbora, bez posebnih izračuna, poznata „pravila igre“. Osim toga, Državno izorno povjerenstvo, odnosno nadležna izborna povjerenstva, do sada nisu pri imenovanju proširenog sastava imali problema koji bi otežali njihovo imenovanje, već je taj postupak funkcionirao kao jedna uhodana praksa koju su prihvatili svi izborni sudionici.

U odnosu na stavak 6. još jednom ističemo da je odredba prema kojoj će nadležno izorno povjerenstvo morati voditi računa o tome koja da stranka bude zastupljena „u najvećem

moгуćem broju povjerenstava obzirom na ukupni broj svojih predstavnika“, neprecizna i da se njome narušava osnovna koncepcija izbornih tijela kao neovisnih tijela.

Predlažemo da se članak 8. izmijeni tako da glasi:

„Predsjednik, potpredsjednik i članovi županijskih izbornih povjerenstava i Izbornog povjerenstva Grada Zagreba te predsjednik i potpredsjednik općinskih i gradskih izbornih povjerenstava moraju biti magistri pravne struke, dok članovi općinskih i gradskih izbornih povjerenstava po mogućnosti trebaju biti pravne struke.“

Uz članak 42.

Predlažemo da kriterij za određivanje proširenog sastava biračkih odbora bude kao i do sada (vidjeti članak 36. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave), te ističemo primjedbe kao i u odnosu na prethodni članak.

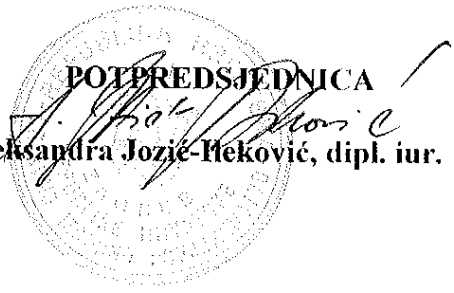
Uz članak 94. stavak 4.

Predlažemo da se situacija kada jedan kandidat ima najveći broj glasova, a sljedeća dva ili više kandidata s najvećim brojem glasova po redu imaju isti broj glasova, riješi na način kao što je to predviđeno u situaciji kada tri ili više kandidata imaju isti najveći broj glasova, te da ovaj stavak glasi:

„Ako jedan kandidat ima najveći broj glasova, a sljedeća dva ili više kandidata s najvećim brojem glasova po redu imaju isti broj glasova, u drugom krugu glasovanja izbor se obavlja između svih tih kandidata.“

Određivanjem ždrijebom kandidata koji će sudjelovati u drugom krugu glasovanja na predložen način dolazi do izigravanja volje birača i narušavanja temeljnih načela izbornog prava.

S poštovanjem,

POTPREDsjednica
Aleksandra Jozic-Heković, dipl. iur.

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE**

**KLASA: 011-02/12-01/02
URBROJ: 507-12-28**

Zagreb, 27. studenog 2012.

**MINISTARSTVO UPRAVE
n/p Arsena Bauka, ministra**

**ZAGREB
Maksimirska 63**

VEZA: Klasa: 023-01/12-01/251; Urbroj: 515-02-01-01/1-12-17

**PREDMET: Nacrt konačnog prijedloga zakona o lokalnim izborima
- primjedbe, dostavljaju se -**

Poštovani,

u svezi dostavljenog Nacrta konačnog prijedloga zakona o lokalnim izborima (u daljnjem tekstu: Nacrt konačnog prijedloga), Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske daje sljedeće primjedbe.

Uz članak 13.

I nadalje predlažemo da se odredi jedna od zapreke za kandidiranje, odnosno ostvarenje pasivnog biračkog prava u vidu osuđivanosti zbog počinjenog kaznenog djela, te da se precizira:

- osuđivanost za koja kaznena djela predstavlja zapreku za kandidiranje, odnosno ostvarenje pasivnog biračkog prava,
- visina izrečene kazne koja predstavlja zapreku za kandidiranje.

U svezi posljednje navedenog, predlažemo da to bude bezuvjetna kazna zatvora u trajanju od 6 mjeseci.

Za rješenje koje predlažemo analogiju pronalazimo u odredbi članka 49. stavka 1) točke a) Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj: 49/12) kojim su propisane zapreke za prijam u državnu službu.

Ovo tim više što se člankom 80. stavkom 1. t. 3. i člankom 92. stavkom 1. t. 3. kao jedan od razloga prestanka mandata člana predstavničkog tijela / općinskog načelnika, gradonačelnika i župana propisuje osuđenost (pravomoćna sudska presuda) na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od 6 mjeseci.

Također ukazujemo da se istovjetni problem javlja i u slučaju izbora osobe potpuno lišene poslovne sposobnosti (pravomoćnom sudskom odlukom). Ta osoba može konzumirati biračko pravo u cijelosti (kako aktivno, tako i pasivno), no u slučaju da je izabrana, otvara se pitanje na koji će način ostvariti svoje pravo zagaranirano člankom 29. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom kojim je propisano pravo sudjelovanja osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu, s obzirom na odredbe članka 80. stavak 1. t. 2 i članka 92. stavak 1. t. 2. Nacrta konačnog prijedloga.

Nadalje smatramo da bi predloženi Zakon trebao jasno propisati postupak glasovanja osoba lišenih poslovne sposobnosti na način da se razradi uz pomoć koje osobe navedeni birači mogu doći na biračko mjesto (skrbnici, zaposlenici ustanova u kojima su smještene te osobe i sl.), te im pomoći prilikom glasovanja, a da se ne dovede u pitanje iskazivanje njihove stvarne volje.

Uz članak 29.

Državno izborno povjerenstvo je mišljenja da je u ovom članku potrebno dodati stavak 5. u kojem će se regulirati situacija ukoliko kandidat umre u periodu unutar 10 dana do dana održavanja izbora.

Predlažemo da u toj situaciji lista ostane pravovaljanom i sa manjim brojem kandidata što je potrebno Zakonom jasno propisati.

Uz članak 94. stavak 4.

Predlažemo da se situacija kada jedan kandidat ima najveći broj glasova, a sljedeća dva ili više kandidata s najvećim brojem glasova po redu imaju isti broj glasova, riješi na način kao što je to predviđeno u situaciji kada tri ili više kandidata imaju isti najveći broj glasova, te da ovaj stavak glasi:

„Ako jedan kandidat ima najveći broj glasova, a sljedeća dva ili više kandidata s najvećim brojem glasova po redu imaju isti broj glasova, u drugom krugu glasovanja izbor se obavlja između svih tih kandidata.“

Određivanjem ždrijebam kandidata koji će sudjelovati u drugom krugu glasovanja na predložen način dolazi do izigravanja volje birača i narušavanja temeljnih načela izbornog prava. Stoga predlažemo brisanje citiranog stavka.

S poštovanjem,

POTPREDsjednica
Aleksandra Jozic-Ilekovic
Aleksandra Jozic-Ileković, dipl. iur.